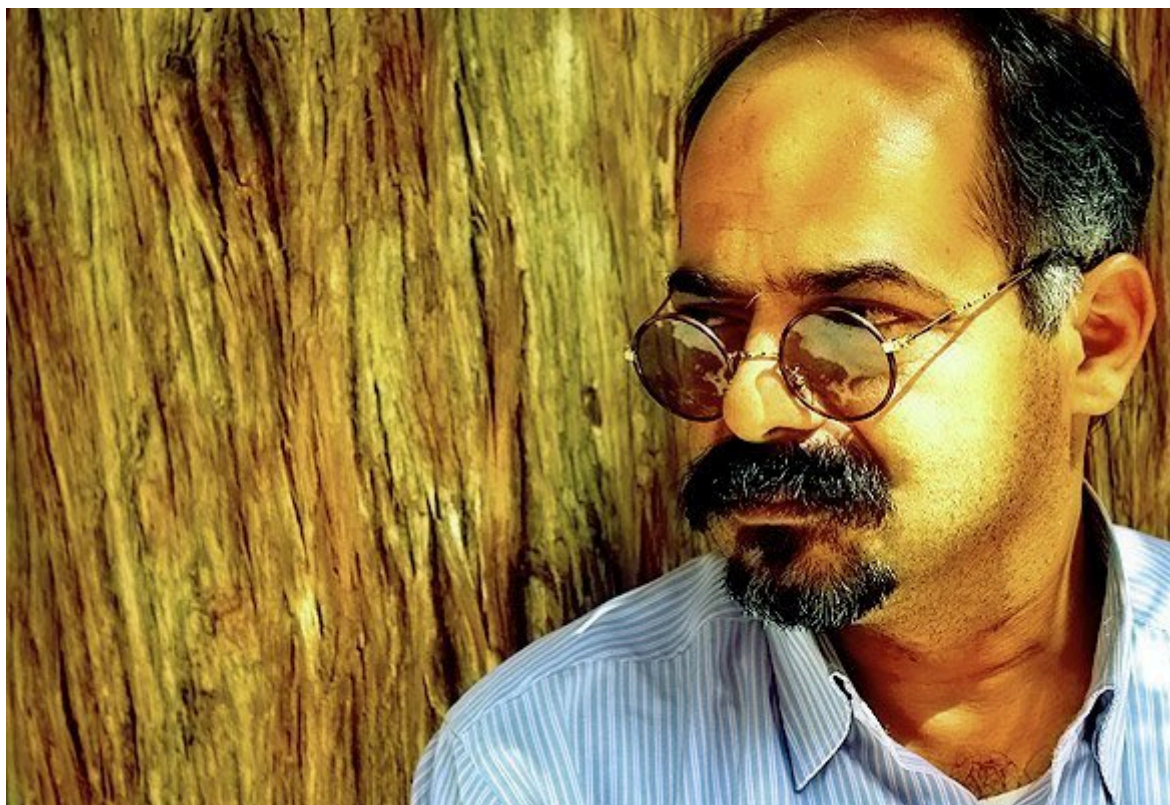

گفت و گو با رضا کاظمی

فرح آریا - ایران استار

به انگیزه حضور رضا کاظمی شاعر ، نویسنده و هنرمند در مونترال کانادا بر آن شدیم که گفت و گویی با وی داشته باشیم. یک خطی های رضا کاظمی، یک کتاب است که گم می‌شوی در هر واژه اش و سر از آسمان و زمین و دریا، و حتا از بلندترین کوهها در می آوری. آنقدر لطیف و زیبا و گویاست این یک خطی ها که دلت می‌خواهد مدتی در را به روی خودت ببندی و خودت را رها کنی..

آقای کاظمی، با سپاس و خیر مقدم برای حضور در کانادا - لطفا شرح کوتاهی از خودتان و حرفه و کارهای هنری و کتابها و ترجمه هایتان بدهید.

من متولد سال 1349 در تهران هستم. تحصیل کرده ی رشته ی عمران در دانشگاه گیلان، و نیز طراحی دکوراسیون داخلی در واحد هنر دانشگاه تهران. فعالیت ادبی ام ابتدا شعر و بعد داستان است؛ که تا کنون کتاب های متعددی نیز از من منتشر شده است، چه در ایران و چه در

خارج از ایران. شروع فعالیت ادبی من با شعر جنگ و در ژانر عاشقانه بود، که بعد از حدود هفت سال مسیرم به سمت دیگری رفت و عاشقانه هایم رنگ و بوی دیگری گرفت، چنان که هنوز هم هست. عاشقانه هایی که از هر طیف بتوانند با آن ها ارتباط بگیرند؛ به نوعی جهان شمول. در دوره ی اول شش کتاب از من منتشر شد که از آن میان دو کتاب برگزیده ی کتاب سال در ژانر ادبیات جنگ گردید. و بعد از آن و تا کنون، کتاب های دیگری اعم از مجموعه داستان، مجموعه شعر، و نثر و تحقیق ادبی توسط ناشران از من منتشر شده است. و پیش رو، مسیری ست که می روم، تا جایی که باد بوزد و این چراغ را خاموش کند!

به عنوان نخستین پرسش، انگیزه ی شما از سفر به کشور سرد کانادا و به میان دلهای گرم ایرانیان چه بوده است؟

پاسخ - دیدار با دوستان و آشنایان، و نیز برآورد این که آیا امکان زنده گی در کانادا برایم فراهم خواهد بود یا خیر.

س- اجازه بدهید به عقب برگردیم به نخستین گامهای شما در خلق هنر و آفریدن نوشته ها. از کی و کجا شروع شد؟

اجازه بدهید خلاصه عرض کنم - البته در ادامه ی توضیح کوتاه در بالا- و به شروع حرفه ای در ادبیات و هنر اشاره داشته باشم. در سال 79 اولین کتاب من منتشر شد، لذا شاید بشود گفت شروع. و در این 16 سالی که گذشت تعدادی از آثار من در ادبیات (شعر و داستان) به چاپ رسید یا تجدید چاپ شد. بالغ بر 15 کتاب، اعم از شعر، نثر ادبی، داستان، و نیز چندین کتاب در خارج از ایران - چه تألیف چه ترجمه ی اثر از من - منتشر شده است. کتاب هایی به زبان های فرانسه، انگلیسی، کُردی، ارمنی... و همچنان نیز در حال فعالیت ادبی خود هستم.

فعالیت هنری من در زمینه ی خوشنویسی، ساخت و بازسازی کاشیهای سنتی و مدرن بوده و هست، و تا کنون نیز چندین نمایشگاه از آثارم در تهران برپا شده است.

س- شما از معدود شاعرانی هستید که ضمن شعر و داستان کارهای هنری متفاوت انجام میدهید. با تبریک و خسته نباشید سوال دیگر این است : آیا پیرو سبک ویژه ای هستید یا از سبک دیگر شاعران هم پیروی کرده اید؟

-شعرهای من شعرهای سپیدِ کوتاه و موجزی هستند که در ژانر عاشقانه و گاهی اجتماعی نوشته می شوند. لذا سبک ویژه ای که بشود از آن دفاع کرد چندان مفهومی ندارد مگر این که اشاره به موجز، بسیار کوتاه و مینیمال بودن آن ها داشته باشم، و البته به زبان روان و قابل فهم و بدون پیچیده گی آن ها. و دیگر این که این ژانر یا سبک (شعر بسیار کوتاهِ سپید) ژانرِ تجربه شده ای ست؛ از ادبیات کلاسیک (رباعی و دو بیتی و خسروانی) گرفته تا نیمايي ها و سپیدهای بسیار کوتاه، که پیش تر نیز توسط شاعران کوتاه سُررا نوشته شده اند. لذا وجه تمایزها در نوع و زبانِ ارائه و نیز نوع و زاویه ي نگاه شاعر نمود پیدا می کنند؛ و همچنین در تصویر سازی های بدیع، و در به کار گرفتن آرایه های ادبی برای غنی تر شدن شعرها؛ و غیرو.

س- تا چه حد نظر دیگران در مورد نوشته ها و نقاشیها و خطوط زیبایی که ترسیم کرده اید موثر است؟

- تاثیر نظر و توجه دیگران انکار شدنی نیست، و تا حدی نیز پسندیده است، اما تسلیم شدن در برابر آن یعنی فاتحه ي کار خلاقه را خواندن، و تسلیم نظر و خواسته ي دیگران شدن، و به نوعی سفارش گرفتن است. این آفتِ کار یک هنرمند محسوب می شود. و من نیز استثنا نبوده و نیستم، در عین این که تمام تلاشم دوری کردن و تاثیر پذیرفتن بوده و هست.

سوال آخر - از تازه ترین های شما در ادبیات و هنر چه خبر؟ آیا کتاب تازه ای منتشر کرده اید؟ و یا در دست انتشار دارید؟

ج- آخرین کتابی که از من منتشر شد مجموعه شعری در فضای ادبیات جنگ بود تحت عنوان "عاشقانه های جنگ". و در حال حاضر دو مجموعه داستان برای تجدید چاپ دست ناشر دارم که به زودی منتشر خواهند شد. و نیز ترجمه ي مجموعه شعر و طرحی از من به زبان فرانسه به زودی توسط نشر H&S MEDIA منتشر می شود، که طرح های مجموعه توسط کاریکاتوریست مشهور ایرانی آقای توکا نیستانی انجام گرفته.

با سپاس مجدد از شما آقای کاظمی - موفقیت های بیشتر برای شما آرزو داریم